

De la "Casa cu ferestre deschise" la cea mai puternică organizație neguvernamentală pentru cauza copiilor: Salvați Copiii Timișoara împlinește 30 de ani, timp în care eforturile conjugate și solidaritatea au dus la inversarea statisticilor negative despre starea copilului

- *Salvați Copiii Filiala Timișoara a reușit, de 30 de ani, să creeze un fond esențial de solidaritate socială pentru sprijinirea copiilor vulnerabili, demonstrând că puterea comunității este una reală;*
- *Proiectul Casa cu ferestre deschise al Salvați Copiii a fost folosit drept model pentru transformarea instituțiilor rezidențiale din România și generalizat în Europa;*
- *În 2004 Salvați Copiii România a reușit să impună interzicerea pedepsei corporale asupra copilului: din 1997, a fost deschis la Timișoara Centrul de Consiliere pentru Copilul abuzat, neglijat, traficat.*
- *Organizația Salvați Copiii România a dotat cu echipamente medicale 107 unități medicale (secții de neonatologie, terapie intensivă neonatală, secții de pediatrie și Obstetrică-Ginecologie) din toate județele țării, cu peste 1.300 de echipamente vitale, investind peste 8.900.000 de euro. Rezultatul este unul pe măsură: mortalitatea infantilă în județul Timiș a scăzut din 2012, de la 9,9 la mia de copii născuți vii la 5 la mie, în 2021, potrivit datelor finale ale INS.*

Timișoara, 20 august 2023: Protejează copiii și implică comunitatea: acesta este principiul care a stat la temelia Casei cu ferestre deschise, un proiect vizionar al Organizației Salvați Copiii România, Filiala Timiș, care, în primii ani postcomuniști a transformat salvarea copiilor abandonați într-un program complex de garantare a drepturilor fundamentale pentru toți copiii. Astfel, copiii abandonați în maternități, fără identitate, au fost integrați într-un sistem de ocrotire familial, în care au fost recreate figurile simbolice ale prezențelor esențiale din viața oricărui copil, care îl ajută pe acesta să devină puternic și să dobândească o identitate socio-culturală.

În următorii ani, Salvați Copiii Timiș a dezvoltat câteva proiecte coordonate de o profesionistă în domeniul ocrotirii copiilor, Violeta Stan, șef de lucrări la Neurologie și Psihiatrie Infantilă în Timișoara, primul președinte al filialei. Începând de aici, Salvați Copiii Timiș a reușit, de 30 de ani, să creeze un fond esențial de solidaritate socială pentru sprijinirea copiilor vulnerabili, demonstrând că puterea comunității este una reală, atunci când este direcționată către nevoile sociale și către restabilirea drepturilor tuturor copiilor la viață, sănătate, educație și protecție socială.

"Casa cu ferestre deschise însemna simbolic o fereastră deschisă către comunitate, care să vadă copilul abandonat în maternitate, fără identitate juridică și astfel comunitatea să și-l poată asuma. A fost situată

în cartierele periferice ale Timișoarei, în spațiile fostelor creșe. Copilului abandonat i se oferea modelul unei familii suplente (mama, tata, bunica). Când erau aduși din maternitate, copiii erau primiți într-un ritual specific de bun-venit, pentru a marca înscrierea în cultura locală. Toate momentele importante din viața lui erau consemnate într-un jurnal specific care-i marca parcursul de viață. Era un sistem gândit din toate perspectivele necesare pentru a conferi o identitate culturală copilului. A fost folosit drept model pentru transformarea instituțiilor rezidențiale din România și generalizat în Europa, iar modelul de familie suplentă a fost prezentat ca model de bune practici la Strasbourg, pentru țările europene aflate în dezinstituționalizare”, își amintește **Violeta Stan, primul președinte al Filialei Timiș a Organizației Salvați Copiii România.**

A urmat proiectul **Universitatea părinților** (1993-1997), care a pus accentul pe sprijinirea familiilor aflate în situații de risc social, pe mai multe componente: formarea, informarea și consilierea părinților pentru rezolvarea problemelor fundamentale legate de creșterea și educarea copiilor. De altfel, lucrul pe teren, în comunități, și creșterea capacității comunitare de a avea grijă de cei mai vulnerabili membri ai ei a rămas unul dintre principiile fundamentale ale organizației.

Gabriela Alexandrescu, Președinte executiv al Salvați Copiii România, a subliniat importanța lucrului direct în comunități și a eforturilor regionale conjugate, pentru a putea impune modele de bune practici în ceea ce privește garantarea interesului superior al copilului: „Din 1990, echipele Salvați Copiii România au fost pe teren, în întreaga țară, reușind să facă o radiografie mobilă a nevoilor urgente pe care copiii vulnerabili le aveau. Astfel au luat naștere filialele locale, care au lucrat constant direct în comunități. Dintre acestea, Filiala Timiș a Organizației Salvați Copiii a avut un rol esențial, datorită capacității vizionare a echipei, care a reușit să coaguleze în jurul ei și în beneficiul copiilor un capital important de solidaritate”.

În această paradigmă a responsabilității sociale se integrează și proiectul **Prieteni de suflet**, care a devenit un exemplu de bune practici la nivel internațional. Obiectivul inițial al proiectului a fost facilitarea integrării în colectivitate și comunitate a copiilor abandonați, fără identitate juridică. Pe parcursul anilor, atenția s-a îndreptat către programe pentru normalizarea vieții copiilor și tinerilor cu sindrom Down.

În anul 1997, a fost deschis **Centrul de Consiliere pentru Copilul abuzat, neglijat, traficat**, un program deosebit de important pentru protejarea copiilor aflați în situații de abuz, precum și pentru recuperarea psiho-emoțională a acestor copii. Organizația a dezvoltat instrumente complexe prin care copiii aflați în diferite situații de abuz (de la cel fizic, emoțional la neglijare) au avut acces la servicii de consiliere, terapie și recuperare post-traumatică. Mai mult, organizația a persuadat autoritățile publice să transforme intervenția în cazurile de abuz și trafic într-o prioritate, parteneriatul cu DGASPC Timiș fiind unul esențial.

Datorită acestor programe și a efortului constant al organizației de a impune modele de bună practică, în 2004 Salvați Copiii România a reușit să impună interzicerea pedepsei corporale asupra copilului, România devenind astfel cel de-al 14-lea stat care scoate în afara legii formele de violență asupra copilului.

În 2008, Salvați Copiii a lansat programul „Ora de net”, dezvoltând servicii de tip helpline pentru asistarea victimelor cyber-abuzului și cyber-bullyingului.

Centrul de orientare profesională pentru tinerii din centrele de plasament, deschis în 2004, a avut ca scop integrarea socială și profesională a tinerilor care au ieșit din Centrele de plasament, iar pentru atingerea obiectivelor au fost create apartamente sociale, a fost asigurată consilierea psihologică și consilierea profesională a acestora, o parte dintre acești tineri fiind reintegrați în familiile lor naturale.

Din 2010, la Timișoara funcționează **Centrul de consiliere pentru părinți**, care oferă asistență psiho-socială de specialitate, întâlniri terapeutice, informații practice și sprijin atât pentru părinți, cât și pentru copii. Au beneficiat de servicii terapeutice individuale aproape 2000 de copii și părinți, având loc peste 18.000 de întâlniri terapeutice.

Înțelegând că măsura unei societăți sănătoase este dată de grija pentru membrii ei cei mai vulnerabili, Salvați Copiii a derulat, între 2009 și 2013, proiectul **Voluntari pentru Boli Rare**, care a avut ca scop integrarea socio-emoțională și consilierea copiilor diagnosticați cu o boală genetică rară.

Un program esențial al Organizației Salvați Copiii România, care a contribuit substanțial la inversarea statisticilor negative care plasau România pe primul loc al mortalității infantile, din Uniunea Europeană, este **programul pentru combaterea mortalității infantile**, prin dotarea maternităților, secțiilor de Terapie Intensivă neonatală și a celor de pediatrie cu aparatură medicală performantă, precum și pentru dezvoltarea unor politici sociale integrate în comunitățile vulnerabile, care să sprijine concret gravidele, mamele și nou-născuții, prin acces real la educație sanitară și la servicii medicale. Datorită acestor eforturi conjugate, rata mortalității infantile a scăzut constant pe parcursul anilor, țara noastră nemaifiind, în 2021, pe prima poziție din UE la acest capitol negativ.

Echipa Salvați Copiii România, susținută de specialiști locali (medici de familie, asistenți sociali, mediatori sanitari), a creat, din 2010, o **rețea de incluziune socială și combatere a sărăciei prin asigurarea de servicii integrate** (medicale, sociale, educaționale) la nivel local, astfel ajutând la creșterea accesului la servicii sustenabile și de calitate pentru mame, gravide, gravide minore și copii până în 5 ani. Până în prezent, Salvați Copiii România a lucrat în 70 de comunități rurale defavorizate, din 20 de județe, cu 90.000 de mame, gravide și copii până în 5 ani.

În județul Timiș echipele integrate intervin în Checea, Jimbolia, Clarii Vii și Moșnița Nouă, până în prezent au fost susținute 10.000 de gravide, mame și copii cu vârsta până în 5 ani pentru facilitarea accesului la servicii medicale și informare medicală direct în maternități.

În ceea ce **privește componenta de creștere a capacității sistemului medical**, prin dotarea cu aparatură medicală esențială, Spitalul de Copii "Louis Țurcanu" din Timișoara a fost dotat cu aparatură și echipamente medicale în valoare totală de 210.000 euro, printre care un aparat de dializă și un aparat de radiologie.

Până în prezent, **Organizația Salvați Copiii România a susținut cu echipamente medicale 107 unități medicale (secții de neonatologie, terapie intensivă neonatală, secții de pediatrie și Obstetrică-Ginecologie) din toate județele țării, cu peste 1.300 de echipamente vitale, investind peste 8.900.000 de euro.**

Din anul 2010, Salvați Copiii România a ajuns până acum în regiunea Vest a țării cu peste 100 de echipamente necesare supraviețuirii nou-născuților și oferirii de tratamente adecvate, în valoare de 1.054724 euro, la maternitățile din Arad, Reșița, Oravița, Moldova Nouă, Caransebeș, Petroșani, Hațeg, Hunedoara, Deva și Timiș.

În Timiș au fost donate echipamente către Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara, Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Louis Țurcanu” Timișoara, Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara (Clinica de Obstetrică-Ginecologie Bega), Spitalul Municipal Lugoj.

Rezultatul este unul pe măsură: mortalitatea infantilă în județul Timiș a scăzut din 2012, de la 9,9 la mia de copii născuți vii, la 5 la mie, în 2021, potrivit datelor finale ale INS.

În perioada crizei pandemice, Organizația Salvați Copiii România a priorizat accesul la educație și la servicii medicale pentru copiii aflați în situații socio-economice de risc, pentru care criza pandemică a însemnat o agravare a discriminării și marginalizării sociale. În cei doi ani de pandemie, 57 de spitale au fost dotate și s-au achiziționat peste 200.000 de echipamente de protecție, aparatură medicală, de la ventilatoare de suport respirator până la aparate de dezinfecție.

Odată cu războiul din Ucraina, Salvați Copiii România a devenit organizația neguvernamentală de primă linie pentru asistarea umanitară complexă, direct la punctele de trecere a frontierei cu Ucraina. Pe parcursul timpului, organizația a creat un program susținut de asistare a copiilor nevoiți să se refugieze din calea războiului și a familiilor lor.

*“Au trecut, iată, 30 de ani de când Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș colaborează cu Salvați Copiii Filiala Timișoara. 30 de ani în care împreună am pus bazele multor proiecte comunitare, având drept scop protecția copiilor aflați în situații de risc, sprijinirea familiilor defavorizate, formarea personalului care lucrează în sistemul de asistență socială, organizarea de campanii de informare și prevenție și, mai recent, sprijinirea familiilor și a copiilor refugiați din Ucraina. Sunt onorată că ne sunteți parteneri și că, împreună, putem să facem mai mult pentru toți cei care au nevoie de susținerea noastră. Nu pot decât să îmi doresc să menținem această frumoasă colaborare mulți ani de aici înainte și să demonstrăm că, lucrând împreună, putem aduce schimbări importante, în bine, pentru familiile din comunitatea locală și nu numai. La mulți ani!” - **Monica Trușcă, Director Executiv DGASPC Timiș.***

*„Cea mai mare reușită pe care Salvați Copiii a avut-o aici, la Timișoara, este, pe lângă reabilitarea dreptului tuturor copiilor vulnerabili la educație, sănătate și protecție socială, capitalul de încredere pe care l-am obținut de la comunitate. Intervenția umanitară este esențială, dar, pentru a obține modificări de durată, care să prevină situațiile de risc pentru copii, este nevoie de impunerea unor modele de bune practici și a unor politici sociale integrate. Aceasta este miza majoră a Salvați Copiii România, la peste trei decenii de activitate”, a menționat **Mihai Gafencu, Președintele Organizației Salvați Copiii România.***

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 33 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 3.369.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.